

JYX

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Savela, Paula

Title: Opiskelijavalinnat uudistuvat : vaihtoehtoisia valintatapoja todistusvalinnan rinnalle

Year: 2019

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittaja & Jyväskylän yliopisto, 2019.

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Savela, P. Opiskelijavalinnat uudistuvat : vaihtoehtoisia valintatapoja todistusvalinnan rinnalle. Ruusupuiston kärkiuutiset, (2). <https://peda.net/jyu/ruusupuisto/uutisarkisto/2-2019/3>

Ruusupuiston kärkiuutiset

KASVATUS- JA KOULUTUSUUTISIA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSTA

Opiskelijavalinnat uudistuvat – vaihtoehtoisia valintatapoja todistusvalinnan rinnalle

Ylioppilastutkintoon perustuvasta todistusvalinnasta tulee pääasiallinen valintatapa yliopistojen tutkintokoulutukseen. Sen ohelle tarvitaan vaihtoehtoisia tapoja, sillä ylioppilastodistus ei takaa kaikille opiskelupaikkaa. Avoimen yliopiston reitit antavat hakijalle mahdollisuuden pyrkiä yliopistoon aiemmin suoritettujen yliopisto-opintojen perusteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteena on saada puolelle ikäluokasta korkeakoulutus, mutta vain kolmasosa tuoreista ylioppilaista jatkaa opiskelemaan välittömästi toisen asteen opintojen jälkeen. Siirtymää toiselta asteelta korkeakouluun

pyritään helpottamaan: Opiskelijavalintoja uudistetaan parhaillaan siten, että ylioppilastodistukseen perustuvasta valinnasta tulee pääasiallinen valintatapa yliopistoon vuoteen 2020 mennessä. Valintakokeista luovutaan monilla aloilla.

Todistusvalinnan käyttöönotto vähentää abiturienttien paineita ja kaksinkertaista valmistautumista ensin ylioppilaskirjoituksiin ja sitten valintakokeisiin. Opiskelijavalintojen muutoksesta on hyötyä ylioppilaskokeissa hyvin menestyville, mutta todistusvalinta tarvitsee rinnalleen myös vaihtoehtoisia tapoja pyrkiä yliopistoon. Opiskelijat saattavat kärsiä siirtymävaiheessa aiemmista valinnoistaan tai heikosta menestyksestään ylioppilaskirjoituksissa. Kaikki eivät pääse haluamaansa opiskelupaikkaan eikä kaikilla hakijoilla ei ole ylioppilastutkintoa. Hakija voi toki korottaa arvosanoja tai ryhtyä tekemään ylioppilastutkintoa. Hyödyllisempää kuitenkin olisi, että välivuosi veisi jo kohti korkea-astetta. Miten välivuodesta saisi sellaisen, että se olisi tavoitteellista ja mielekästä koulutuksen kannalta? Miten tuntuma opiskeluun säilyisi? Yksi ilmeinen mutta toistaiseksi vähän hyödynnetty vaihtoehto on avoin yliopisto-opetus.

Avoimessa yliopistossakin voi opiskella tutkintotavoitteisesti

Jo nyt avoimissa yliopistoissa ympäri Suomen on useita ns. ”avoimen väyliä”, joiden kautta opiskelija voi päästä yliopiston tutkinto-opiskelijaksi ilman todistusvalintaa ja valintakokeita. Opiskelija voi edistää tavoittelemansa tutkintoa opiskelemalla sen osia avoimessa yliopistossa. Tämä tuntuu monen hakijan kannalta mielekkäämmältä kuin ylioppilaskokeiden uusiminen. Avoimessa yliopistossa voi myös tutustua eri tieteenaloihin menettämättä ensikertalaisuuttaan hakijana.

Jotta avoimista yliopisto-opinnoista saataisiin uskottavan kokoinen hakuväylä todistusvalinnan rinnalle, reittejä tarvitaan lisää, useammassa hakukohteessa sekä isommilla valintakiintiöillä. *Toinen reitti yliopistoon (TRY)* on valtakunnallinen korkeakoulutuksen kehittämishanke, jossa suunnitellaan ja pilotoidaan malleja avoimen yliopiston väylän kaltaisten reittien kehittämiseksi. Mallien pohjalta yliopistot voivat luoda omia reittejään

tutkintokoulutukseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa hanketta koordinoi Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto.

Ministeriön määrällisen tavoitteen saavuttamiseksi tuetaan aiempaa aktiivisemmin myös siirtymistä ammatillisten opintojen jälkeen korkeakouluopintoihin. Yksilölliset opintopolut, laadukas neuvonta ja oikea-aikainen ohjaus tukevat tätä tavoitetta. *Toinen reitti yliopistoon* -hankkeessa kehitetään tuki-, neuvonta- ja ohjauspalveluita, jotta opiskelija voisi koulutustaustastaan riippumatta tehdä yliopisto-opintoja ja kehittää samalla akateemisia taitojaan. Suunnitteilla olevat avoimen yliopiston reitit palvelevat nuorten hakijoiden lisäksi myös jatkuvan oppimisen tavoitteita. Tavoitteena on entistä opiskelijälähtöisempi ja tasa-arvoisempi korkeakoulutus.

Usein keskustellaan myös siitä, millaisia opiskelijoita ”avoimen väylältä” tulee yliopistoon. Yhteinen käsitys TRY:ssä mukana olevien eri yliopistojen välillä on, että avoimessa yliopistossa opintonsa aloittaneet ovat motivoituneita ja osaavia opiskelijoita. Heillä on yleensä hyvä opintomenestys. Lisäksi avoimessa yliopistossa kerrytetyt opintopisteet lyhentävät varsinaisen tutkinto-opiskelun aikaa. Tavoitteellinen työskentely siis hyödyttää niin opiskelijaa kuin yliopistojakin.

Motivaation kannalta on kuitenkin tärkeää, että tutkintokoulutuksen valintaperusteet ovat selvillä, kun opiskelija aloittaa avoimen yliopiston opintonsa. Epäselvät tai nopeasti muuttuvat valintaperusteet luovat epävarmuutta. Siksi tarvitaan tiivistä yhteistyötä opiskelijavalinnoista päättävien tahojen kanssa.

Vaihtoehdot syntyvät tutkintokoulutuksen ja avoimen yliopiston yhteistyöstä

Opiskelijavalintojen uudistaminen vaatii aikaa, rahaa ja epävarmuuden sietämistä, mutta hyvin toteutettuna se säästää resursseja jatkossa. Kun valintamenettelyä suunnitellaan kokonaisuutena huomioiden sekä avoin yliopisto-opetus että tutkintokoulutus, saadaan valittua parhaat hakijat tutkintokoulutukseen eri hakuväyliltä. Kehittämistä tehdään koulutuskentän kokonaiskuvaa ja tulevaisuutta katsoen, yli oman työpöydän ja oppiaineen rajojen. Uudistamisen aika on nyt.

Paula Savela

Paula Savela on Toinen reitti yliopistoon -hankkeen (TRY) projektipäällikkö. Tässä 11 yliopiston yhteishankkeessa kehitetään malleja, jotka auttavat yliopistoja hyödyntämään avoimen yliopiston opintoja osana opiskelijavalintaa todistusvalinnan ja valintakokeiden rinnalla. TRY:n tavoitteena on luoda avoimista yliopisto-opinnoista valintaväylä, jolla olisi uskottava osuus yliopistojen opiskelijavalinnoissa.

Lue lisää: [Toinen reitti yliopistoon](#)

Lähetä palautetta kirjoittajalle: paula.savela@jyu.fi

Teemakuva: Iida Liimatainen, henkilökuva: Petteri Kivimäki

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaajien palautteet](#)

0 kommenttia